

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА
Београд, Влајковићева 3
Број: 07-00-62/2019-04
Датум: 15. април 2019. године

САВЕТ ЗА ШТАМПУ
Београд, Француска 5/7
Датум: 17 APR 2019
Број: 25 / 2017

САВЕТ ЗА ШТАМПУ
Комисији за жалбе

БЕОГРАД
Француска 5/7

Министарство културе и информисања, на основу члана 19. Статута удружења „Савет за штампу“ и члана 2. Пословника о раду Комисије за жалбе, подноси

ЖАЛБУ

Због текста „Министар би да хапси новинаре“ објављеног 11. априла 2019. године у дневним новинама „Српски телеграф“, чији је издавач Медијска мрежа д.о.о, Београд, Трг Николе Пашића 7/II, којим су грубо прекршене одреде Кодекса новинара Србије, и то:

- одредбе тачке 1,2. и 5. Одељка I (Истинитост извештавања);
- одредбе тачке 1,2. и 3. Одељка V (Новинарска пажња);
- одредбе тачке 1. и 8. Одељка VI (Однос према изворима информација).

Образложење

У издању „Српског телеграфа“, од 11. априла 2019. године на осмој страни објављен је спорни текст који потписује Бојана Пауновић под називом *Министар би да хапси новинаре*, са надсловом: *Вукосављевић покушава да нас застраши* и поднасловом: *Шаље полицију да приводи по редакцијама! Бесан због критичких текстова, издејствовао преко суда налог за привођење одговорног уредника нашег листа.*

Наслови спорног текста садрже нетачне, тендециозне и увредљиве информације којима је на најгрубљи могући начин оклеветан, прозван и неосновано оптужен министар културе и информисања и то због наведеног застрашивања новинара и противзаконитог утицаја на рад судова. Даље, у спорном тексту нису изнете никакве чињенице које би поткрепиле такве информације из наслова, већ су јавности саопштене неистините,

непотпуне и нетачно пренете информације о раду министра и улози и поступању извршних и правосудних органа у спровођењу прекршајног поступка. На основу неистинитих чињеница оптужен је министар да застрашује новинаре и врши незаконити утицај на независност судова. Коришћење медија за изношење оваквих нетачних информација, фрагментарних конструкција и чињеница истргнутих из контекста доводи и до узнемиравања јавности и обмањивања грађана.

Министарство културе и информисања указује да су приликом објављивања спорног текста прекршене одредбе тачке 1, 2. и 5. Одељка I (Истинитост извештавања) Кодекса новинара Србије о обавези новинара да тачно, објективно и потпуно извести о догађајима од интереса за јавност, поштујући право јавности да сазна истину и држећи се основних стандарда новинарске професије, да прави јасну разлику између чињеница које преноси, коментара, претпоставки и нагађања, као и да су са новинарством неспојиви објављивање неоснованих оптужби, клевета и гласина.

Нетачна је информација да *Владан Вукосављевић шаље полицију да хапси новинаре по редакцијама*. Тачна информација је да је Министарство културе и информисања, према Закону о јавном информисању и медијима, надлежно да подноси захтеве за покретање прекршајног поступка против одговорних уредника медија због кршења одредби Закона, а да је једино суд овлашћен да, у току прекршајног поступка, изда наредбу за привођење окривљеног лица. Наредба за привођење, ако је издата, важи за све грађане, па самим тим и за новинаре, и односи се на све врсте прекршаја независно од њихове тежине.

Није тачна информација да је *посебно сумњиво што је покушај привођења уредника уследио само четири дана након што смо објавили текст о томе да је срамота што се министар културе није појавио на сахрани једног од највећих српских песника Добрице Ерића*. Тачна информација је да је конкретни прекршајни поступак, на основу захтева Министарства, покренуо и спроводи надлежни суд и то због кршења одредби Закона о јавном информисању и медијима.

Доказ тога да је новинар нетачно, необјективно и непотпуно известио о догађајима од интереса за јавност, не поштујући право јавности да сазна истину и тиме кршећи основне стандарде новинарске професије, је и то што у спорном тексту није тачно пренета изјава председника Удружења новинара Србије (у даљем тексту: УНС) поводом доласка полицајаца у редакцију „Српског телеграфа“. Иако је председник УНС-а, између осталог, изјавио да *сви грађани, посебно учесници у јавном животу, треба да поштују ауторитет суда и да рочишта не одлажу због раније заказаних пословних обавеза и да ово правило мора да важи и за нас новинаре а и за министре у влади који туже медије а онда не долазе на суђење*, у „Српском телеграфу“ објављено је да *председник Удружења новинара Србије (УНС).....у оваквом поступку не види ништа непримерено и за њега није спорно што је полиција дошла у редакцију да приведе уредника*.

Право је медија да имају различите уређивачке концепције, али је њихова дужност да интерес јавности за потпуним, благовременим и истинитим информисањем ставе изнад свих других интереса, укључујући и економске, приватне и друге интересе издавача. Новинар и уредник су потпуно занемарили своју обавезу да праве јасну разлику између, са једне стране, чињеница које медиј преноси, и коментара, претпоставки и нагађања, са друге стране. **Нетачне чињенице** (*Шаље полицију да приводи по редакцијама;издејствовао преко суда налог за привођење одговорног уредника нашег листа*) новинар и уредник су утврдили као недвосмислену истину и то на основу претпоставке да је министар наведено учинио због тога што је *бесан због критичких текстова*, као и на основу нагађања да је покушај привођења уследио

4 дана након објављивања текста и **неутемељеног закључка** да је јасно да иза свега стоји неко моћан, а у овом случају потпуно је јасно ко би то могао да буде.

Сензационалистичким, тендециозним и нетачним насловима прозван је и оклеветан министар културе и информисања да је потенцијални извршилац кривичних дела, тачније да чини кривична дела угрожавања сигурности новинара и да врши незаконити утицај на рад полиције и судова.

Очигледно је да су прекршене и одредбе тачке 1, 2. и 3. Одељка V (Новинарска пажња) Кодекса новинара Србије којима се прописује да је новинар обавезан да приступа послу са дужном професионалном пажњом, да не сме слепо да верује извору информација и да је прећуткивање чињеница које могу битно да утичу на став јавности о неком догађају једнако њиховом намерном искривљивању или изношењу лажи. У овом случају очигледно је да се ради не само о прећуткивању чињеница, већ и о њиховом намерном извртању, будући да је налог за привођење издат од стране суда против одговорног уредника Српског телеграфа који је окривљени у прекршајном поступку чије је спровођење у току.

Прекршене су одредбе тачка 1. и 8. Одељка VI (Однос према изворима информација) Кодекса према којима новинар има право да истражује све околности и чињенице о догађајима који су од интереса за јавност и не сме међу људе уносити неоправдан страх. Да су пре објављивања текста истражене све околности и чињенице, што је дужност новинара, текст би имао сасвим другачији садржај. Министарство указује да су информације о делатности правосудних и извршних органа лако доступне и проверљиве, као и сви прописи који регулишу њихов положај и надлежности. Сензационализам који се желео постићи овим текстом, изношењем неистинитих чињеница и неоснованих оптужби, доприноси уношењу страха међу грађане, да живе у држави у којој не постоји владавина права, као и погрешној перцепцији јавности да надлежни државни органи (у овом случају Министарство културе и информисања, Министарство унутрашњих послова и надлежни прекршајни суд) арбитрарно и незаконито поступају.

Због угрожавања објективног и професионалног информисања, ширењем нетачних и непроверених информација, изношења неоснованих оптужби на рачун носиоца јавне функције и рада надлежних институција, као и узнемиравања јавности, Министарство предлаже да Комисија за жалбе Савета за штампу донесе **Одлуку да су дневне новине „Српски телеграф“ прекршиле одредбе Кодекса новинара Србије.**

У прилогу вам достављамо:

- копију текста дневних новина „Српски телеграф“, објављеног 11. 04. 2019. године и
- копију одговора председника УНС-а преузете са
<http://www.uns.org.rs/sr/desk/sta/78416/netacno-preneta-izjava-predsednika-uns-a-u-srpskom-telegrafu.html>.

Прилог: као у тексту